

2.6

Parke ve Laminat İçin Doğru Alt Tabakanın Seçimi

Daha iyisi için.

Parke ve laminat yüzey döşemede gerekli olan yalıtkan alt tabakanın özenle seçilmesi gerekir. Başlıca seçim kriterlerini aşağıda sırayla sayıyoruz:

Yürüme etkili ve darbe etkili ses yalıtımının mükemmelleştirilmesi

Yalıtkan döşeme altı tabakanın birincil görevi, sesi azaltması olmalıdır. Özellikle son derece sert bir yüzeye sahip olan ve dolayısıyla daha fazla ses çıkartan laminat yer döşemeleri için bu geçerlidir.

Yürüme etkili ses IHD 431'e göre, darbe etkili ses ISO 140/717'ye göre ölçülür.

Fakat her şeyden önce iki farklı gürültü kaynağını (ses tipini) ayırt etmek gerekir. Yürüme etkili ses, darbe etkili ses. "Darbe etkili ses" alt katttan duyulan sesi ifade ederken, "yürüme etkili ses" yürürken oda içinde duyulan sesi ifade eder.

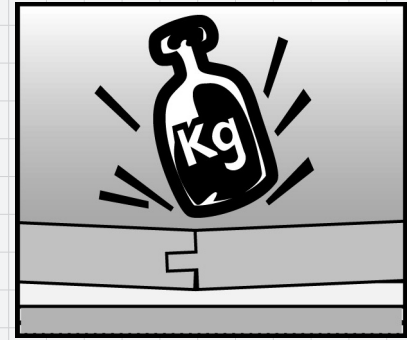
Yani; darbe etkili ses yalıtımı derken, alt katta duyulan seslerin azaltılması kastedilir. Bu seslerin düzeyindeki azalma, "darbe etkili ses yalıtım değeri" denen ölçü ile ifade edilmektedir. Uluslararası bir standart olan ISO 140/717'ye göre laminat döşemenin altındaki yalıtkan alt tabaka, darbe etkili ses düzeyini 16dB(A) ve 22dB(A) sınırları arasında kalacak

şekilde azaltılmalıdır. Bu arada, 20 dB(A) ve üstündeki değerlere ulaşıldığında oldukça başarılı bir darbe etkili ses yalıtımından bahsedilebilir. Yürüme etkili ses de dikkat edilmesi gereken bir konudur. Özellikle hazır parkeye kıyasla oldukça sert kalan laminat döşeme söz konusu olduğu zaman, oda içerisindeki yürüme etkili ses ciddi bir sorun haline gelebilir. Ancak modern yalıtkan alt tabakalar kullanılarak, yürüme etkili ses önemli ölçüde azaltılabilir. Yeni geliştirilen materyaller, alışlageldik polietilen köpüklere kıyasla IHD 431 standardına göre sesin yaklaşık 3-7 dB(A) oranında düşürülmesine imkan tanımaktadır. 6 dB(A) oranında bir azalma ise, yürüme etkili sesin yarıya inmesi demektir.

Zemin altındaki engebelerin düzlenmesi

Yalıtkan alt tabakayı seçerken dikkate alınacak bir başka kriter de zemin altında bulunan engebelerin giderilmesidir. Genel kural olarak döşeme altının (örneğin şapın) kaliteli yapılmış olması ve DIN 18202 standardının izin verdiği toleransı (metre başına en fazla 3-4 milimetre) aşmaması gerekir. Eğer şap çok düzgün ve seviye ayarı doğru ise, 2-3 milimetre kalınlığında bir alt tabaka yeterli olacaktır. Ancak, 4 mm'yi aşan engebelerde mutlaka tesviye malzemesi kullanılması önerilir. Döşeme altındaki engebeler sadece belli noktalardan ibaret olduğunda; (örneğin pürüzlü, düzgün malalanmamış şap veya kör döşeme) tesviye malzemesi yerine sadece biraz daha kalın bir yalıtkan alt tabaka kullanılarak sorun giderilebilir. Böyle durumlarda, bilgisizlikten olsa gerek, genellikle 5 mm kalınlığında polietilen köpük kullanılmaktadır. Bu köpük fazla yumuşak olduğundan, parke/laminat döşeme altına

serilmesi tavsiye edilmez. Her ne kadar yumuşak kaplamalar engebeleri güzel dengeleseler de, dikkatli olmak gerekir. Yeterince sert olmayan yalıtkan malzemeler kullanıldığında, baskıya karşı gereken dayanıklılık sağlanamadığından, uzun vadede ahşap döşemenin zarar görmesi işten bile değildir. En uygunu, yüzeye en az 2-3 t/m² oranında bir yük bindiğinde, en fazla 0,5 mm esneyen bir alt tabaka seçmek olur.

Tutkalsız laminat sistemlerinde (click-laminat) elden geldiğince baskıya dayanıklı bir yalıtkan alt tabaka kullanılmalıdır. Bu alanda kullanılmaya en elverişli malzeme, 6,5 t/m² baskı dayanırlığı sağlayan ekstrüde polistren köpüğüdür.

Parke ve laminatı rutubetten korumak

Ahşap döşemeler, hele laminat döşemeler zemin altından yükselen rutubete karşı çok hassastırlar. Çok az miktardaki rutubet bile döşemeye kalıcı zararlar verebilir. Bu nedenle, ahşap parkeyi döşmeden önce mutlaka gerekli rutubet yalıtımını yapmalısınız. Neticede güzel bir ahşap döşeme, uzun yıllar boyunca kullanılmak içindir. Genellikle bu tarz işlerin maliyetini düşük tutmak uğruna daha fazla zarar riskine girilmektedir.

Profesyonelden Öğütler

Yeni binalar, bodrum katları, tesviye malzemesi uygulanmış zemin veya sıcak sulu yerden ısıtma sistemi olan odalar mutlaka rutubet yalıtımı uygulanması gerekli olan yerlerdir. Aslında rutubet yalıtımının her halükarda yapılması emniyet açısından tavsiye edilir.

Rutubet yalıtımının kalitesini anlamak için buhar kesme değerine (sd değerine) başvurulur. Bu değer en az $sd > 100$ m olmalıdır. Rutubet yalıtımı için genelde en az 0,2 mm (200) kalınlığında polietilen folyo (dönüşümlü folyo değil!) uygun bir malzemedir.

Buhar kesici folyoyu sermek için döşeme altı düzgün (keskin kenarlı arızalar olmamalı) ve kuru olmalıdır. Polietilen folyo doğrudan döşeme altına, yani yalıtkan alt tabakanın da altına bütün yüzeyi kaplayacak şekilde yaklaşık 20 cm'lik bir bindirme payı ile serilmelidir. Bindirmeleri ayrıca bir alüminyum izolasyon bandı ile yalıtımlamak mümkündür. Duvar dibine gelince; folyo, süpürgeliğe uyacak şekilde katlanmalıdır.

Özellikle tavsiye edilebilecek bir başka materyal de elbette entegre rutubet izolasyonlu yalıtkan alt tabakalardır. Bunların avantajı, hem darbe etkili ses yalıtımında başarılı olmaları hem de buharı kesme

görevi gören lamine edilmiş folyo ile donatılmış olmalarıdır. Bu tarz kombine kaplama malzemelerini, folyo tarafı üste gelecek şekilde sermek gerekir. Böylece buhar kesici folyo, döşeme altındaki keskin kenarlı engebelere karşı da ek koruyucu malzeme olarak kullanılmış olur. Bindirmeler ve duvar dipleri yine buhar kesici bir yapışkan bant ile kapatılır. Bu tedbirler alınır, ahşap döşeme, zemin altından gelen rutubete karşı kesin ve kalıcı olarak korunmuş olur.

Sıcak sulu yerden ısıtma sistemi

İçinde, yerden ısıtmalı sistemin bulunduğu şapa; ahşap döşeme kaplamak prensipte mümkündür. Ancak bilindiği gibi, ahşap çok iyi bir yalıtım malzemesidir ve kaloriferin randımanını düşürür. Ayrıca yüzey döşemede gerekli olan yalıtkan alt tabakanın da ısıyı yalıtma etkisi vardır. Genelde 8 mm kalınlığa kadar, laminat döşemelerde 2-3 mm'lik bir yalıtkan alt tabaka kullanılarak ısı geçirgenlik direncinin limit değeri olan, 0,17 m² K/W aşılmamaktadır. Yani sıcak sulu yerden ısıtma sistemi üzerine kaplama yapmak böylece sorunsuz bir şekilde mümkün olur. 3 mm'den daha kalın yalıtkan alt tabakalar ise çoğu zaman bu iş için uygun değildir. Daha kalın ahşap döşemelerde yalıtkan alt tabaka üreticisine danışmak gerekir. Genelde bir sıcak sulu yerden ısıtma sistemi üzerine ahşap döşeme kaplandığında, kaloriferin sıcaklık ayarını biraz yükseltmek gerekir. Döşemede ahşap kullanıldığında, yerden ısıtmalı kaloriferin randımanı yer karosuna kıyasla her zaman daha düşük olacaktır.

Yalıtkan alt tabaka nasıl döşenir?

Yalıtkan alt tabakanın döşenmesi aslında çok basit bir işlemdir. Alt tabaka malzemelerinin çoğu sentetik oldukları için şapın üzerine anında tüm yüzeyi kaplayacak şekilde serilebilir. Ayrıca bu malzemelerin pek çoğunu bildik maket bıçağıyla veya makasla kesmek mümkündür. Şeritlerin veya levhaların kaymalarını önlemek için bindirmeleri bir koli bandı ile tutturmak işe yarar, fakat mutlaka gerekli değildir.

Entegre rutubet izolasyonlu yalıtkan alt tabakalarda ise bindirmelerin ve duvar diplerinin, buhar kesici bir yapışkan bant ile dikkatlice kapatılması gerekir. Ahşap döşeme gibi doğal malzemeler, önceden bir süre koşullandırılmalıdır. Odun lifi levha gibi bazı doğal ürünlerde ise her levha arasında asgari ölçüde bir aralık bırakmak gerekir. Çünkü bu tarz malzemelerin ebatları, döşendikten sonra bile ısı ve iklim farklılıkları nedeniyle değişebilir.

Tavsiye edilen minimum aralığın bırakılmaması, parke veya laminat döşemenin atmasına sebep olabilir.

Neler gerekli?

- ☐ Büyük engebeleri düzlemek için: Tesviye malzemesi
- ☐ Zemin altından gelen rutubetten korunmak için: Buhar kesici polietilen folyo (asgari 0,2 mm kalınlığında)
- ☐ Yalıtkan malzemeyi kesmek için: Cetvel, maket bıçağı
- ☐ Şeritleri sabitlemek için: Koli bandı veya kendinden yapışkanlı folyo bandı